

**ՀԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԳԵՂԱՐՔՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶ**

**ԶՈՎԱԲԵՐ ՀԱՄԱՅՆՔԻ
2017-2019 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ**

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Կազմվել է՝ Զովաբեր համայնքի ղեկավար ՍԱՄՎԵԼ ԵՍԱՅԱՆԻ կողմից

Հաստատվել է՝ համայնքի ավագանու 20 հունվարի 2017թ նիստի թիվ 6-Ն
որոշմամբ

Գ.ԶՈՎԱԲԵՐ 2017թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ՈՂՋՈՒՅՆԻ ԽՈՍՔ
2. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ
3. ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ ԵՎ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆԱՎՈՐՈՒՄ
4. ՀԶԾ-Ի ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՈՒՄ
5. ՀԶԾ-Ի ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳ
6. ԵԶՐԱՓԱԿՈՒՄ.....

1. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԴԵԿԱՎԱՐԻ ՈՂՋՈՒՅՆԻ ԽՈՍՔԸ

ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Զովաբեր համայնքի 2017-2019թթ. զարգացման ծրագիրը (այսուհետ՝ ՀԶԾ) մշակելիս հաշվի է առնվել, որ համաձայն 2015 թվականի դեկտեմբերի 6-ին փոփոխված ՀՀ Սահմանադրության 181-րդ հոդվածի, ՏԻՄ-երը՝ համայնքի ավագանին և համայնքի ղեկավարը, ընտրվում են հինգ տարի ժամկետով և 210-րդ հոդվածի «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքը պետք է համապատասխանեցվի Սահմանադրությանը և ուժի մեջ մտնի 2017 թվականի հունվարի 1-ից: Հաշվառնելով այդ պահանջները՝ մշակվել է համայնքի զարգացման ծրագիր:

ՀԶԾ-ն մշակվել է՝ հիմք ընդունելով «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինների իրավասություններն ու լիազորությունները նրանց գործունեության բնագավառներում (ոլորտներում), ՀԶԾ-ի մշակման և կառավարման վերաբերյալ համապատասխան հոդվածների դրույթները, ինչպես նաև Գեղարքունիքի մարզպետի կողմից ներկայացված համայնքի հնգամյա զարգացման ծրագրի մշակման մեթոդական ուղեցույցը:

Ներկայացվող ՀԶԾ-ն առաջիկա երեք տարիների համար հանդիսանալու է Զովաբեր համայնքի զարգացման հիմնական փաստաթղթերից մեկը: ՀԶԾ-ի բովանդակությունը պայմանավորված է համայնքի ռեսուրսային (մարդկային, գույքային, ֆինանսատնտեսական, տեխնիկական և այլ) հնարավորություններով, համայնքային ծրագրերի իրականացման և ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների և ենթակառուցվածքների առկայությամբ: ՀԶԾ-ում հնարավորինս հաշվի են առնվել համայնքի հանրային ծառայությունների մատչելիության և հասանելիության, նոր ծառայությունների մատուցման և դրանցով պայմանավորված լրացուցիչ ծախսեր առաջանալու խնդիրները: ՀԶԾ-ն մշակելիս որպես կողմնորոշիչ են դիտարկվել համայնքի զարգացնելու անհրաժեշտությունը, համայնքի տարածքում տնտեսական գործունեության խթանողական առկա հնարավորությունները, տնտեսության տարբեր ճյուղերի զարգացման (հատկապես՝ արտադրական կազմակերպությունների, փոքր և միջին բիզնեսի և այլնի) հնարավորությունները, արդյունավետ կառավարման իրականացումը: Վեր հանված հիմնախնդիրների հիման վրա, ելնելով «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի պահանջներից, համայնքի ղեկավարը՝ համայնքապետարանի աշխատակազմի և Զովաբերի գյուղական համայնքի ավագանու հետ միասին մշակել է համայնքի 2017-2019թթ. ՀԶԾ-ն, որը քննարկվել և հաստատվել է համայնքի ավագանու կողմից և դրվել է գործողության մեջ:

Համայնքի 2017-2019թթ. ՀԶԾ-ում ներառված են Զովաբեր համայնքի տարածական զարգացումը սահմանող՝ քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի մշակման կամ դրանց փոփոխման (լրացման) մասին դրույթներ, շրջակա միջավայրի պահպանմանն ուղղված նախատեսվող միջոցառումներ, համայնքում գործարար միջավայրի բարելավմանն ուղղված միջոցառումներ, աղետների ռիսկերի կառավարման և քաղաքացիական պաշտպանության հիմնական մոտեցումներ, համայնքի կոմունալ ենթակառուցվածքների զարգացմանն ուղղված միջոցառումներ: ՀԶԾ-ն ներառում է նաև Զովաբեր համայնքի ղեկավարի և ավագանու անդամների նախընտրական ծրագրերի բաղադրիչները: Այն Զովաբեր համայնքի ներդաշնակ և համաչափ զարգացման, Զովաբերի բնակիչների բարեկեցության ապահովման համար առաջիկա երեք տարիներին ընդունված ծրագիր է, որը հանդիսանալու է համայնքի ամենօրյա փաստաթուղթը:

Փաստաթուղթը մշակելիս, հատուկ ուշադրություն է դարձվել որպեսզի այն հնարավորինս համահունչ լինի գործողության մեջ դրված ՀՀ ռազմավարական, մարզային և տարածաշրջանային զարգացման ծրագրերին՝ ակնկալելով ՀՀ պետական կառավարման մարմինների, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածի կազմակերպությունների հետ լիակատար փոխըմբռնում ՀԶԾ-ում ներկայացված խնդիրների առնչությամբ և արդյունավետ համագործակցություն դրանց լուծման գործում:

2. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

2.1 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Զովաբեր համայնքը հիմնադրվել է 1828թ-ին, հիմնականում Պարսկաստանի Մակու գավառից ներգաղթած մոտավորապես 40 ընտանիքի կողմից: 1866թ-ին համայնքի անդամների հանգանակությամբ կառուցվել է Սուրբ Ստեփանոս եկեղեցին:

Մինչև 1978թ-ը գյուղը անվանվել է Յայջի: Համայնքը գտնվում է Փամբակի լեռնաշխարհի հարավ-արևմտյան ստորոտում՝ Հրազդան գետի ափին: Զովաբեր համայնքը գտնվում է մարզկենտրոնից՝ Գավառ քաղաքից 60 կմ, մայրաքաղաքից՝ 55 կմ, իսկ տարածաշրջանային կենտրոնից (Սևանից)՝ 16 կմ հեռավորության վրա: Համայնքը սահմանակից է Հրազդանի տարածաշրջանին, Հրազդան-Զովաբեր ճանապարհը ընդամենը 2 կմ է:

Համայնքի վարչական տարածքը զբաղեցնում է 2876 հա տարածք, որն ընկած է ծովի մակերևույթից 1800-2400մ բարձրության վրա: Տարածքի ռելիեֆը բավականին խայտաբղետ է: Բնակլիմայական պայմանները բնութագրվում են լեռնատափաստանային գոտու բարեխառն կլիմայով՝ ձմռանը ցրտաշունչ է, իսկ ամռանը՝ զով: Հաճախակի են չորային տարիները, որից շատ է տուժում գյուղատնտեսությամբ զբաղվող գյուղացին:

Բնակավայրի տարածքը կազմում է 91 հա: Համայնքի տարածքով է անցնում Գեղարքունիքի մարզը Կոտայքի մարզին կապող H-29 հանրապետական նշանակության ավտոճանապարհը:

Զովաբեր համայնքի բնակչությունը 2016 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ կազմում է 1627 մարդ (աղյուսակ1):

Աղյուսակ 1. Համայնքի մշտական բնակչության ու տնային տնտեսությունների ցուցանիշները (01.01.2016 թ. դրությամբ)

Հ/Հ	Ցուցանիշները	Մարդ
1.	Բնակչության թվաքանակը, մարդ	1627
2.	Տնային տնտեսությունների թվաքանակը	389
2.1	այդ թվում՝ ժամանակավոր կացարաններում /վազոն, տնակ/ բնակվող	1
2.2	կիսակառույց տներում բնակվող	-
3.	Ընտանեկան նպաստ ստացող ընտանիքների քանակը	42

Համայնքի բնակչության 52.2% կազմում են տղամարդիկ և 47.8% կանայք: Համայնքի բնակչության տարիքային և սոցիալական կազմը ներկայացված է աղյուսակ 2-ում:

Աղյուսակ 2. Համայնքի բնակչության տարիքային և սոցիալական կազմի ցուցանիշները (01.01.2016 թ. դրությամբ)

Հ/Հ	Ցուցանիշները	Ընդամենը	Կանայք	Տղամարդիկ
1.	Համայնքի բնակչության թիվը, այդ թվում՝	1627	783	844
	մինչև 1 տարեկան	19	7	12
	1-2 տարեկան	25	12	13
	3-4 տարեկան	32	12	20
	5-6 տարեկան	32	11	21
	7-10 տարեկան	81	37	44
	11-14 տարեկան	94	31	63
	15-17 տարեկան	66	32	34
	18 և ավելի տարեկան	1278	641	637
2.	Կենսաթոշակառուներ (ներառյալ հաշմանդամներ) այդ թվում՝	226	122	104

	Տարիքային և աշխատանքային	188	103	85
3.	Միակողմանի ծնողագուրկ երեխաներ	3	1	2
4.	Երկկողմանի ծնողագուրկ երեխաներ	-	-	-
5.	Հաշմանդամ երեխաներ	2	-	2
6.	Խնամակալության հանձնված երեխաներ	-	-	-
7.	Հայրենական մեծ պատերազմի մասնակիցներ	-	-	-
8.	Արցախյան պատերազմի մասնակիցներ	5	-	5
9.	Հաշմանդամներ	38	19	19
10.	Զբաղվածներ	825	348	477
11.	Գործազուրկներ	453	293	190
12.	Ընտանեկան նպաստների պետական համակարգում գրանցված ընտանիքների թիվը	42		
13.	Արցախյան պատերազմում զոհվածների ընտանիքների թիվը	-		

Գործազուրկների մեծամասնությունը կազմում են կանայք: Տղամարդկանց աշխատունակ մի մասը զբաղված է արտագնա աշխատանքով:

2.2 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍՈՑԻԱԼ ՏԵՏԵՍԱԿԱՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿԸ

Զովաբեր համայնքի ավագանու 2016 թվականի հունվարի 15-ի N 2-Ն որոշմամբ հաստատված 2016 թվականի բյուջեն եկամտային մասով կազմել է 34800.0 հազար դրամ, ծախսերի գծով՝ 43265.1 հազար դրամ, իսկ դեֆիցիտի գծով՝ 8465.1 հազար դրամ, որը լրացվել է տարեսկզբի ազատ մնացորդի ֆոնդային բյուջե ուղղման հաշվին:

Համայնքում նախկինում զարգացած են եղել անասնապահությունը (մսի, կաթի արտադրություն), հողագործությունը:

Համայնքի տարածքում գործում է առևտրի 4 կետ, որոնք զբաղվում են պարենային ապրանքների վաճառքով:

Համայնքը ունի շուրջ 5կմ երկարությամբ ոռոգման ջրի ջրագիծ, որը վերանորոգվել է 2002թ-ին և գտնվում է բարվոք վիճակում, սակայն անբավարար է ոռոգման ջրի մատակարարումը, ուստի համայնքի հիմնական գերխնդիր համարվում է ոռոգման ջրով ապահովվածության խնդրի լուծումը: Համայնքը ընդգրկված է <<Հրազդան-Զուր>> ԶՈԸ-ի կազմում, ջուրը համայնք հասցվում է Սևանա լճից դուրս եկող ջրատարից, շուրջ 5կմ երկարությամբ բաց բետոնյա կիսախողովակներով, որը անցնում է Կոտայքի մարզի Հրազդան քաղաքի Զրառատ, Աթարբեկյան թաղամասերի և Զրառատավան համայնքի վարչական տարածքներով, որից օգտվում են այդ համայնքների գյուղացիական տնտեսությունները, որի պատճառով համայնք ոռոգման ջուր կամ չի հասնում, կամ հասնում է ընդհատումներով, քիչ քանակությամբ, որի պատճառով խիստ կրճատվել են համայնքի ջրովի ցանքատարածությունները: Ոռոգման ջրով բավարար ապահովվածության և ցանքատարածությունների ընդարձակման խնդրի լուծման համար համայնքը ունի բարենպաստ պայմաններ: Զովաբեր և Դդմաշեն վարչական տարածքի սահմանին գտնվող «Նեղ բողազ» հանդամասում գտնվող խորը ձորակում կա լավ հնարավորություններ սարերից իջնող աղբյուրների և գարնան ճնհալի ջրերը կուտակելու և ոռոգման սեզոնում կուտակված ջուրը օգտագործելու համար, որից կօգտվեն Զովաբեր և Դդմաշեն համայնքների հողօգտագործողները, և ոռոգելի կղարծվի երկու համայնքներում նախկին խորհրտնտեսության ժամանակ ոռոգվող շուրջ 250հա վարելահողեր:

Դեռևս խորհրտնտեսության ժամանակ, նախագծա-հետազոտական ինստիտուտի կողմից կատարվել է այդ տարածքի երկրաբանական հետազոտություն, ՀՀ Կառավարության և երկու համայնքների ներդրումների հաշվին շուրջ 250մ պատվար կառուցելու դեպքում կուտակված ջուրը լիովին կբավարարի երկու համայնքների ոռոգման ջրի խնդիրը լուծելուն և կլինի այլընտրանք Սևանա լճի ջրից չօգտվելու համար:

Խմելու ջրի թե արտաքին և թե ներքին ցանցի խողովակաշարը կառուցվել է 1976թ-ին, երկարատև օգտագործումից արդեն ֆիզիկապես մաշվել են, և հաճախակի են դարձել վթարները: 2014թ-ին վերականգնվեց խմելու ջրի կապտահը և խողովակաշարի որոշակի հատված, որոշ

հատվածներ էլ տարեց տարի մասնակի վերանորոգվել են, սակայն ընդհանուր վիճակը անմխիթար է և անհրաժեշտ է ջրագծի վերանորոգում:

Տնտեսություններում կոյուղու գծերը անհատական են, ինչը շատ դեպքերում խնդիրներ է առաջացնում: Ընդհանուր կոյուղագծի կառուցմանն ու շահագործմանը կնպաստեն նշված խնդիրների լուծմանը:

Գրեթե 100%-ով լուծված է համայնքի գազաֆիկացման հարցը:

Համայնքում առաջնահերթ խնդիրներից մեկն էլ արտաքին լուսավորության հարցն է: Համայնքի կենտրոնական փողոցն ամբողջությամբ մինչև գերեզմանոց, և մյուս կողմից մինչև Հրազդան գետի վրա գտնվող կամուրջը ապահովված են լուսավորման համակարգով:

Լուսավորումն ապահովվում է համայնքի բյուջեի միջոցներից: Նախատեսվում է լուսավորման ցանցը Հրազդան գետի վրայի կամրջից երկարացնել մինչև սուրբ Սանդուխտ մատուռը, հետագայում ցանցը կրնդգրկի նաև ներհամայնքային փողոցները, որը հնարավորություն կտա ապահովելու բնակչության անվտանգ շարժը, և գյուղը կդարձնի լուսավոր ու գեղատեսիլ:

Համայնքի սեփական գույքի ցանկը սահմանված է հետևյալ կազմով.

1. Մշակույթի տուն
2. Մուր-մանկապարտեզ
3. Ներհամայնքային նշանակության ոռոգման ջրամատակարարման համակարգ
4. Ներհամայնքային նշանակության խմելու ջրի ջրամատակարարման համակարգ
5. Խմելու ջրի արտաքին ցանց
6. Ներհամայնքային փողոցներ և հրապարակներ
7. Ներհամայնքային նշանակության ճանապարհներ
8. Ներհամայնքային կամուրջներ
9. Գերեզմանատներ
10. Գյուղապետարանին պատկանող մեքենա և այլ գույք:

Զովաբեր համայնքում առկա են պատմամշակութային հուշարձաններ, որոնցից են՝ «Սուրբ Ստեփանոս» եկեղեցին(XIXդ.) և Հայրենական մեծ պատերազմում զոհվածներին նվիրված հուշարձան:

Համայնքում գործում է 1 հանրակրթական դպրոց՝ «Զովաբերի Ե. Չարենցի անվան միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ,

Դպրոցն ունի տիպային 2 մասնաշենք, որի տանիքը և պատուհանները հիմնանորոգված են, սակայն ներքին հարդարման կարիք ունի: Դպրոցը ապահովված է ջեռուցման վառարանային համակարգով:

Համայնքում գործում է նախադպրոցական կրթության մեկ հաստատություն՝ մանկապարտեզ՝

✓ «Զովաբերի մանկապարտեզ» ՀՈԱԿ,

Մանկապարտեզը մասնաշենքը նույն պես տիպային է, մասամբ վերանորոգված, փոխված է տանիքը, կատարված է խոհանոցի, դահլիճի, միջանցքի և ուսումնական խմբի կոսմետիկ վերանորոգում: Մասնաշենքի շենքի մնացած հատվածները ունեն խիստ վերանորոգման կարիք:

Մանկապարտեզն աշխատում է 5 ամիս, տրվում է երկանգամյա սնունդ՝ ճաշ, ետճաշիկ:

Աղյուսակ 3-ում ներկայացված է վերը նշված ուսումնական հաստատություններում աշխատողների և ուսուցանվող երեխաների վերաբերյալ տեղեկատվություն:

Աղյուսակ 3. Զովաբեր համայնքի հանրակրթական դպրոցի, նախադպրոցական ուսումնական հաստատության վերաբերյալ ցուցանիշներ

Հ/հ	Հաստատության անվանումը	Աշխատողների թիվը	Սովորողների թիվը
1.	«Զովաբերի Ե.Չարենցի անվան միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ	33	183
2.	«Զովաբեր մանկապարտեզ» ՀՈԱԿ	5	30

Զովաբեր համայնքում գործում է բուժ.մանկաբարձական մեկ կազմակերպություն՝ «Զովաբերի ԲՄԿ»՝ 1 աշխատողով: ԲՄԿ-ի շենքը գտնվում է վատթար վիճակում ունի կապիտալ վերանորոգման կարիք: Շենքը համայնքային սեփականության չէ:

2.3 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ և ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄՆԵՐ

Համայնքի բյուջեի մուտքերը, կարելի է ասել, ձևավորվում են բացառապես վարչական բյուջեի միջոցների հաշվին: Համայնքում գալիք երեք տարիներից միայն 2019թ. է նախատեսվում ոչ ֆինանսական ակտիվների իրացումից մուտքերի ստացում, այն էլ փոքր գումարի չափով: Վարչական բյուջեի եկամուտները ձևավորվում են սահմանափակ թվով եկամտատեսակների՝ հարկերի, տեղական տուրքերի և գույքի վարձակալությունից եկամուտների հաշվին: Համայնքի բյուջեի կանխատեսվող եկամուտների մեծ մասը (2016թ.՝ 100.06%, 2017թ.՝ 100.1%, 2018թ.՝ 100.8%, 2019թ.՝ 102.9%), ձևավորվում են պետական բյուջեից համայնքներին տրամադրվող ֆինանսական համահարթեցման դոտացիաների հաշվին (աղյուսակ 4):

Քանի որ համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասում մուտքեր գրեթե չեն կանխատեսվում, ապա պլանավորվող երեք տարիների կապիտալ ծախսերը մեծամասամբ կիրականացվեն համայնքի բյուջեի վարչական մասի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե կատարվող հատկացումների և տարեսկզբի ազատ մնացորդի հաշվին:

Աղյուսակ 4. Համայնքի 2016թ. բյուջեի մուտքերի ցուցանիշները և 2017-2019թթ. բյուջեների մուտքերի կանխատեսումը

		հազար դրամ			
Հ/հ	Մուտքերի անվանումը	2016թ. փաստացի 01.01.2017	2017թ. կանխ.	2018թ. կանխ.	2019թ. կանխ.
	ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՄՈՒՏՔԵՐ՝ ԸՆԴԱՄԵՆԸ (I+II+III)*	43265.1	46123.0	43130.0	45200.0
I.	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ (1+2+3)*	35392.8	35150.6	35830.0	36600.0
1	ՀԱՐԿԵՐ ԵՎ ՏՈՒՐՔԵՐ	6146.3	6792.0	7188.0	7768.0
1.1	Գույքային հարկեր անշարժ գույքից	3122.3	3606.0	3770.0	4070.0
	Գույքահարկ շենքերի և շինությունների համար	55.2	56.0	60.0	70.0
	Հողի հարկ	3067.1	3550.0	3710.0	4000.0
1.2	Գույքային հարկեր այլ գույքից	2976.0	3150.0	3370.0	3650.0
	Գույքահարկ փոխադրամիջոցների համար	2976.0	3150.0	3370.0	3650.0
1.3	Ապրանքների օգտագործման կամ գործունեության իրականացման թույլտվության վճարներ	48.0	36.0	48.0	48.0
	Տեղական տուրքեր	48.0	36.0	48.0	48.0
1.4	Ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից այլ պարտադիր վճարներ	-			
	Պետական տուրքեր	-			
1.5	Այլ հարկային եկամուտներ				
	Այլ հարկերից և պարտադիր վճարներից կատարվող մասհանումներ				
	Հողի հարկի և գույքահարկի գծով համայնքի բյուջե վճարումների բնագավառում բացահայտված հարկային օրենսդրության խախտումների համար հարկատուներից գանձվող տույժեր և տուգանքներ, որոնք չեն հաշվարկվում այդ հարկերի գումարների նկատմամբ				
2	ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՇՆՈՐՀՆԵՐ	27819.5	27378.6	27452.0	27508.0
2.1	Ընթացիկ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ				
2.2	Կապիտալ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ				

2.3	Ընթացիկ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	27819.5	27378.6	27452.0	27508.0
ա)	Պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաներ	27231.7			
բ)	Պետական բյուջեից տրամադրվող այլ դոտացիաներ	587.8			
գ)	Պետական բյուջեից տրամադրվող նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)				
դ)	ՀՀ այլ համայնքների բյուջեներից ընթացիկ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով ստացվող պաշտոնական դրամաշնորհներ				
2.4	Կապիտալ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ				
ա)	Պետական բյուջեից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)				
բ)	ՀՀ այլ համայնքներից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով ստացվող պաշտոնական դրամաշնորհներ				
3	ԱՅԼ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ*	1427.0	980.0	1190.0	1324.0
3.1	Տոկոսներ				
3.2	Շահաբաժիններ				
3.3	Գույքի վարձակալությունից եկամուտներ	1427.0	970.0	1180.0	1314.0
	Համայնքի սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ	1011.7	800.0	990.0	1124.0
	Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետական սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ	9.5			
	Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետության և համայնքի սեփականությանը պատկանող հողամասերի կառուցապատման իրավունքի դիմաց գանձվող վարձավճարներ				
	Այլ գույքի վարձակալությունից մուտքեր	405.8	170.0	180.0	190.0
3.4	Համայնքի բյուջեի եկամուտներ ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից, այդ թվում				
	Պետության կողմից ՏԻՄ-երին պատվիրակված լիազորությունների իրականացման ծախսերի ֆինանսավորման համար պետական բյուջեից ստացվող միջոցներ				
3.5	Վարչական գանձումներ		10.0	10.0	10.0
	Տեղական վճարներ				
	Համայնքի վարչական տարածքում ինքնակամ կառուցված շենքերի, շինությունների օրինականացման համար վճարներ				
	Օրենքով սահմանված դեպքերում համայնքային հիմնարկների կողմից առանց տեղական տուրքի գանձման մատուցվող ծառայությունների կամ կատարվող գործողությունների դիմաց ստացվող (գանձվող) վճարներ				
3.6	Մուտքեր տույժերից, տուգանքներից				
	Վարչական իրավախախտումների համար ՏԻՄ-երի կողմից պատասխանատվության միջոցների կիրառումից եկամուտներ				
	Մուտքեր համայնքի բյուջեի նկատմամբ ստանձնած պայմանագրային պարտավորությունների չկատարման դիմաց գանձվող տույժերից				
3.7	Ընթացիկ ոչ պաշտոնական դրամաշնորհներ				
3.8	Կապիտալ ոչ պաշտոնական դրամաշնորհներ				
3.9	Այլ եկամուտներ*				

	Համայնքի գույքին պատճառած վնասների փոխհատուցումից մուտքեր				
	Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե կատարվող հատկացումներից մուտքեր				
	Օրենքով և իրավական այլ ակտերով սահմանված՝ համայնքի բյուջեի մուտքագրման ենթակա այլ եկամուտներ				
II.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԻՐԱՑՈՒՄԻՑ ՄՈՒՏՔԵՐ (1+2+3+4)				
1	Հիմնական միջոցների իրացումից մուտքեր				
	Անշարժ գույքի իրացումից մուտքեր				
	Շարժական գույքի իրացումից մուտքեր				
	Այլ հիմնական միջոցների իրացումից մուտքեր				
2	Պաշարների իրացումից մուտքեր				
3	Բարձրարժեք ակտիվների իրացումից մուտքեր				
4	Չարտադրված ակտիվների իրացումից մուտքեր				
	Հողի իրացումից մուտքեր				
	Ոչ նյութական չարտադրված ակտիվների իրացումից մուտքեր				
III.	ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԲՅՈՒՋԵԻ ՀԱՎԵԼՈՒՐԴԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՄ ՊԱԿԱՍՈՒՐԴԻ (ԴԵՖԻՑԻՏԻ) ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԸ (Ա+Բ)	8465.1	10972.4	7300.0	8600.0
Ա.	ՆԵՐՔԻՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐ (1+2)	8465.1	10972.4	7300.0	8600.0
1	ՓՈԽԱՌՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐ				
1.1	Արժեթղթեր				
	-թողարկումից և տեղաբաշխումից մուտքեր				
	-հիմնական գումարի մարում				
1.2	Վարկեր				
	-վարկերի ստացում				
	-ստացված վարկերի հիմնական գումարի մարում				
1.3	Փոխատվություններ				
	-բյուջետային փոխատվությունների ստացում				
	-ստացված փոխատվությունների գումարի մարում				
2	ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	8465.1	10972.4	7300.0	8600.0
2.1	Բաժնետոմսեր և կապիտալում այլ մասնակցություն				
	- համայնքային սեփականության բաժնետոմսերի և կապիտալում համայնքի մասնակցության իրացումից մուտքեր				
	- իրավաբանական անձանց կանոնադրական կապիտա-լում պետական մասնակցության, պետական սեփակա-նություն հանդիսացող անշարժ գույքի (բացառությամբ հողերի), այդ թվում՝ անավարտ շինարարության օբյեկտների մասնավորեցումից առաջացած միջոցներից համայնքի բյուջե մասհանումից մուտքեր				
	-բաժնետոմսեր և կապիտալում այլ մասնակցություն ձեռքբերում				
2.2	Փոխատվություններ				
	-նախկինում տրամադրված փոխատվությունների դիմաց ստացվող մարումներից մուտքեր				
	-փոխատվությունների տրամադրում				
2.3	Համայնքի բյուջեի միջոցների տարեսկզբի ազատ մնացորդը	8465.1	10972.4	7300.0	8600.0

2.4	Համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասի ժամանակավոր ազատ միջոցների տրամադրում վարչական մաս				
2.5	Համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասի ժամանակավոր ազատ միջոցներից վարչական մաս տրամադրված միջոցների վերադարձ ֆոնդային մաս				
2.6	Համայնքի բյուջեի հաշվում միջոցների մնացորդները հաշվետու ժամանակահատվածում				
	որից՝ ծախսերի ֆինանսավորմանը չուղղված համայնքի բյուջեի միջոցների տարեսկզբի ազատ մնացորդի գումարը				
Բ.	ԱՐՏԱՔԻՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐ				
1	ՓՈԽԱՌՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐ				
1.1	Արժեթղթեր				
	-թողարկումից և տեղաբաշխումից մուտքեր				
	-հիմնական գումարի մարում				
1.2	Վարկեր				
	-վարկերի ստացում				
	-ստացված վարկերի հիմնական գումարի մարում				
1.3	Փոխատվություններ				
	-փոխատվությունների ստացում				
	-ստացված փոխատվությունների գումարի մարում				

*) Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե հատկացվող գումարը չի մտնում բյուջետային ընդհանուր եկամուտների մեջ

Աղյուսակ 4. Համայնքի 2017-2019թթ. բյուջեն (եկամուտների և ծախսերի կանխատեսումը)

Եկամտի և ծախսի տեսակը	2016թ. տարեկան պլան	2017թ. կանխ.	2016թ փաստ. նկատ %	2018թ. կանխ.	2016թ փաստ. նկատ %	2019թ. կանխ.
Ընդամենը եկամուտներ	34800.0	35100	100.8	35800.0	102.9	36500.0
Հարկային եկամուտներ, որից	6418.6	6752.9	105.2	7148.0	111.3	7648.0
Հողի հարկ	3371.2	3527.6	104.6	3700.0	109.7	3900.0
Գույքահարկ	2999.4	3189.3	106.3	3400.0	113.4	3700.0
Տեղական տուրքեր	48.0	36.0	75.0	48.0	100.0	48.0
Պաշտոնական ընթացիկ դրամաշն.	27231.7	27378.6	100.5	27452.0	100.8	27508.0
Այլ եկամուտներ	1149.7	968.5	84.2	1200.0	104.4	1344.0
Ոչ ֆինանսական ակտիվների իրացումից մուտքեր						
Տարեսկզբի ազատ մնացորդ	8465.1	10972.4	129.6	7300.0	86.2	8600.0
Ընդամենը	43265.1	46072.4	106.5	43100.0	99.6	45100.0
Ընդամենը ծախսեր	43265.1	46072.4	106.5	43100.0	99.6	45100.0
Ընթացիկ ծախսեր, այդ թվում	34800.0	35100.0	100.8	35800.0	102.9	36500.0
Տեղ. ինքնակառ. մարմնի, դրանց ենթ-հիմն. աշխատ. աշխատավարձ	18950.0	18900.0	99.7	20000.0	105.5	2000.0
Ապրանքն. գնման և ծառ. վճ. ծախս	7917.0	7519.0	95.0	7200.0	90.9	7450.0
Սուբսիդիաներ	4800.0		100.0	4800.0	100.0	5000.0
Դրամաշնորհներ						
Սոցիալական նպաստներ	2510.0	2120.0	84.4	2000.0	79.7	2200.0
Այլ ծախսեր	623.0	1761.0	282.6	1800.0		1850.0
Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով ծախսեր, այդ թվում						
Հիմնական միջոցներ	8565.1	11072.4	129.3	7300.0	85.2	8700.0

2.4. ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԽՈՉԸՆԴՈՏՆԵՐ ԵՎ ԴԺՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Համայնքի զարգացման առկա դժվարությունները ըստ ուղղությունների ներկայացված են ստորև.

1. Ակտիվ մշակութային և մարզական կյանքի կազմակերպումը՝ երիտասարդության ներգրավմամբ,
2. Համայնքի կառուցապատումը, բարեկարգումը և կանաչապատումը, համայնքի աղբահանությունը և սանիտարական մաքրումը, ինչպես նաև համայնքային գերեզմանատան պահպանումը և գործունեության ապահովումը,
3. Համայնքում ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի զարգացմանը նպաստում, սպորտային հրապարակների և մարզական այլ կառույցների շինարարության իրականացում, հանգստի գոտիների ստեղծում,
4. Բարեգործության խթանումը՝ համայնքում մշակութային, կրթական, գիտական, առողջապահական, մարզական, սոցիալական և այլ հաստատությունների հիմնադրման, ֆինանսավորման, ինչպես նաև դրանց ֆինանսական անկախության ապահովման նպատակով,

Վերը նշված հիմնահարցերի լուծման համար առկա դժվարությունները կապված են հիմնականում համայնքի եկամուտներից: Համայնքի ազգաբնակչության ֆինանսական անապահովության մակարդակի բարձր ցուցանիշը ազդել է համայնքի բյուջեի եկամուտների հավաքագրման վրա: Համայնքը չունի անհրաժեշտ եկամուտներ՝ իր առջև դրված հիմնահարցերը միանգամից լուծելու համար:

2.5 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒԺԵՂ ԵՎ ԹՈՒՅԼ ԿՈՂՄԵՐԻ, ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ՍՊԱՍԵԼԻՔՆԵՐԻ (ՈՒԹՀՍ) ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒԺԵՂ ԿՈՂՄԵՐԸ

Համայնքի ուժեղ կողմերն են՝

- ✓ Զարգացման համար համայնքն ունի բավարար մասնագիտական ներուժ,
- ✓ Հաշվի առնելով համայնքի աշխարհագրական դիրքը՝ այն կարելի է դարձնել հանգստի գոտի,
- ✓ Համայնքի մայրաքաղաքին և այլ քաղաքներին մոտ գտնվելը, որը նպաստում է շինարարական և այլ աշխատանքներին բնակչության որոշ մասի ներգրավվածությունը
- ✓ Զովաբեր-Հրազդան ճանապարհի լավ վիճակը,
- ✓ Համայնքի տարածքում հասարակական ենթակառուցվածքների առկայությունը,
- ✓ Համայնքում որակյալ արժույթային առկայությունը, որը կնպաստի անասնապահության զարգացմանը:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԹՈՒՅԼ ԿՈՂՄԵՐԸ

Համայնքի թույլ կողմերն են՝

- ✓ Ոռոգման ջրի սակավությունը,
- ✓ Գործազրկության առկայությունը և արտագնա աշխատանքի մեկնողների մեծ քանակը,
- ✓ Աշխատատեղերի պակասը:
- ✓ Բարձրարժեք և մթերատու անասնատեսակների բացակայությունը:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Համայնքի զարգացման հնարավորություններն են՝

- ✓ Մեծ քանակի և որակի աշխատուժի առկայությունը,
- ✓ Արտադրական տարածքների առկայությունը:
- ✓ Բարձրորակ արժույթի առկայությունը:
- ✓ Բնական աղբյուրների և ձորակներից իջնող առվակների առկայությունը:

ՀԱՄԱՅՆՔԻՆ ՍՊԱՌՆԱՑՈՂ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՎՏԱՆԳՆԵՐԸ

- ✓ Համայնքին սպառնացող հիմնական վտանգներն են՝
- ✓ Գործազրկության մակարդակի աճը:
- ✓ Կարկտահարությունը:
- ✓ Քամիները:
- ✓ Երաշտը:

3. ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ ԵՎ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆՎՈՐՈՒՄ

3.1 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՏԵՍԼԱԿԱՆ

Զովաբերի տարածքային և տնտեսական զարգացման գործում կարևոր է հաշվի առնել համայնքի բնակչության հեռանկարային աճը, որը ելնում է համայնքի հեռանկարային տարածքային զարգացման հնարավորություններից:

Գյուղի զարգացման ռազմավարությունն է՝ բարեփոխումներ անցկացնելու ճանապարհով հետևողականորեն բարելավել համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական, մշակութային և հանգստի պայմանները, համայնքը դարձնել մաքուր, բարեկարգ, կանաչապատ, վերանորոգված և յուսավորված փողոցներով գրավիչ բնակավայր:

Զարգացման հիմնական ուղղությունների իրականացման գործընթացում խիստ կարևորվում է տեղական իշխանությունների, համայնքի բնակչության, քաղաքացիական հասարակության, լրատվամիջոցների և գործարարների համատեղ գործունեությունը, ինչպես նաև համագործակցությունը պետական կառավարման մարմինների և դոնոր կազմակերպությունների հետ:

Համայնքի կայուն զարգացման ցուցանիշներն են՝

- ✓ Աղքատության շեմից ցածր գտնվող ընտանիքների հարաբերությունը համայնքի ընտանիքների ընդհանուր թվին (արտահայտված տոկոսով),
- ✓ Համայնքի սեփական եկամուտների տարեկան աճ, արտահայտված տոկոսով,
- ✓ Համայնքում գրանցված բնակիչների թվի փոփոխությունը (չպայմանավորված բնական աճով) նախորդ տարվա համեմատ, արտահայտված տոկոսով:

Ցուցանիշների արժեքները երեք տարիների համար ներկայացված է աղյուսակ 5-ում:

Աղյուսակ 5. Համայնքի կայուն զարգացման ցուցանիշների կանխատեսվող արժեքները հինգ տարիների համար (2017-2021թթ.)

Ը/Ը	Ցուցանիշները	2017	2018	2019
1.	Աղքատության շեմից ցածր գտնվող ընտանիքների հարաբերությունը համայնքի ընտանիքների ընդհանուր թվին (արտահայտված տոկոսով)	18%	17%	16%
2.	Համայնքի սեփական եկամուտների տարեկան աճ, արտահայտված տոկոսով	10.0%	11.0%	12.0%
3.	Համայնքում գրանցված բնակիչների թվի փոփոխությունը (չպայմանավորված բնական աճով) նախորդ տարվա համեմատ, արտահայտված տոկոսով	1%	1.3%	1.6%

3.2 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԱՆՄԻՋԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

Առաջիկա 3 տարիներին համայնքի հիմնական նպատակներն են՝

- ✓ Համայնքի կուլտուրայի տան չօգտագործվող սենյակը որպես խաղասենյակի վերանորոգում և կահավորում

- ✓ Զովաբերի մանկապարտեզ» ՀՈԱԿ-ի 2-րդ մասնաշենքի կոսմետիկ նորոգում
- ✓ Համայնքի գլխավոր հատակագծի կազմում
- ✓ Ներհամայնքային ճանապարհների հարթեցում խճապատում
- ✓ Դաշտամիջյան ճանապարհների բարեկարգում
- ✓ Փողոցային լուսավորության ցանցի ավելացում
- ✓ Մանկապարտեզի շենքի տարածքի և ցանկապատի բարեկարգում
- ✓ Կուլտուրայի տան տանիքի վերանորոգում
- ✓ Խմելու ջրի ջրագծի արտաքին ցանցի վերանորոգում
- ✓ Համայնքի գերեզմանատան ցանկապատի վերանորոգում

Աղյուսակ 6. Համայնքի կայուն զարգացման ցուցանիշների և հիմնական նպատակների կանխատեսվող արժեքներ (2017-2019թ.թ.)

Տրամաբանական մոդելի բաղադրիչ	2017	2018	2019
ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԿԱՅՈՒՆ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ			
1.Աղքատության շեմից ցածր գտնվող ընտանիքների հարաբերությունը համայնքի ընտանիքների ընդհանուր թվին (արտահայտված տոկոսով)	20.3%	19%	18%
2.Համայնքի սեփական եկամուտների տարեկան աճ, արտահայտված տոկոսով	10.0%	11.0%	12.0%
3.Համայնքում գրանցված բնակիչների թվի փոփոխությունը նախորդ տարվա համեմատ, արտահայտված տոկոսով, չհաշված համայնքի բնակչության փոփոխությունը բնական աճի պատճառով	1%	1.3%	1.6%
ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐ			
Համայնքի կուլտուրայի տան չօգտագործվող սենյակը որպես խաղասենյակի վերանորոգում և կահավորում			
Զովաբերի մանկապարտեզ» ՀՈԱԿ-ի 2-րդ մասնաշենքի կոսմետիկ նորոգում			
Համայնքի գլխավոր հատակագծի կազմում			
Ներհամայնքային ճանապարհների հարթեցում խճապատում			
Դաշտամիջյան ճանապարհների բարեկարգում			
Փողոցային լուսավորության ցանցի ավելացում			
Մանկապարտեզի շենքի տարածքի և ցանկապատի բարեկարգում			
Կուլտուրայի տան տանիքի վերանորոգում			
Խմելու ջրի ջրագծի արտաքին ցանցի վերանորոգում			
Համայնքի գերեզմանատան ցանկապատի վերանորոգում			

Նշված խնդիրների լուծման նպատակով նախատեսվող ծրագրերը ներկայացված են ծրագրի անձնագրերում:

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր N 1

**«Համայնքի կուլտուրայի տան չօգտագործվող սենյակը որպես
խաղասենյակի վերանորոգում և կահավորում»
(Ծրագրի անվանում)**

հազ.դրամ

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը					
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝ Համայնքի կուլտուրայի տան չօգտագործվող սենյակը որպես խաղասենյակի վերանորոգում և կահավորում	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2016	2017	2018	2019
		-	1290.0		
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1.				
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2016	2017	2018	2019
			1290.0		
	2.				
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2016	2017	2018	2019
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. Համայնքի մշակույթի տան դահլիճի վերանորոգում 1.2. 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1. 2.2.				
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ 300.0 Կապիտալ ծախսեր՝ 990.0 Ընդհանուր բյուջեն՝ 1290.0				
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Աշխատուժ				
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	-				
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի ազգաբնակչություն				
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017				
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Կուլտուրայի տան չօգտագործվող սենյակը որպես խաղասենյակի կապիտալ վերանորոգում և կահավորում				

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր N 2
«Զուլաբերի մանկապարտեզ» ՀՈԱԿ-ի 2-րդ մասնաշենքի կոսմետիկ նորոգում
 (Ծրագրի անվանում)

հազ.դրամ

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը					
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝ մանկապարտեզի 2-րդ մասնաշենքի ներքին կոսմետիկ վերանորոգում	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2016	2017	2018	2019
		-	-	1000.0	1000.0
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1.				
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2016	2017	2018	2019
			-	1000.0	2000.0
	2.				
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2016	2017	2018	2019
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. Երեխաների համար կստեղծվի անհրաժեշտ սանիտարահիգիենիկ պայմաններ 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1. 2.2.				
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ 200.0 Կապիտալ ծախսեր՝ 1800.0 Ընդհանուր բյուջեն՝ 2000.0				
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Աշխատուժ				
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	-				
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի ազգաբնակչություն				
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017				
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Կուլտուրայի տան չօգտագործվող սենյակը որպես խաղասենյակի կապիտալ վերանորոգում և կահավորում				

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր N 3

Համայնքի գլխավոր հատակագծի կազմում
(Ծրագրի անվանում)

հազ.դրամ

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը					
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝ Համայնքի գլխավոր հատակագծի կազմում	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2016	2017	2018	2019
		5200.0	300.0	-	-
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	3.				
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2016	2017	2018	2019
			300.0	-	-
	4.				
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2016	2017	2018	2019
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. Համայնքը կունենա զարգացման հեռանկարային սխեմաներ, որը ներառված կլինի գլխավոր հատակագծում: 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1. 2.2.				
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ 300.0 Կապիտալ ծախսեր՝ Ընդհանուր բյուջեն՝ 300.0				
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ					
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	-				
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնք				
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017				
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Ծրագրով նախատեսվում է համայնքի գլխավոր հատակագծի ազմում				

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Զ Ն Ա Գ Ի Ր N 4
«Ներհամայնքային ճանապարհների հարթեցում խնայատու»
 (Ծրագրի անվանում)

հազ.դրամ

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը					
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝ Ներհամայնքային ճանապարհների բարեկարգում	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2016	2017	2018	2019
		-	1000.0	1000.0	1000.0
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1.				
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2016	2017	2018	2019
			1000.0	2000.0	3000.0
	2.				
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2016	2017	2018	2019
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. Համայնքում առկա ոչ բարվոք փողոցների հարթեցում, խնայատու, բարեկարգում: 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1. 2.2.				
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ 500.0 Կապիտալ ծախսեր՝ 2500.0 Ընդհանուր բյուջեն՝ 3000.0				
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Աշխատուժ				
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Բնակլիմայական պայմաններ				
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի ազգաբնակչություն				
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017-2019				
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Համայնքում առկա ոչ բարվոք փողոցների համահարթեցում, խնայատու, բարեկարգում				

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Զ Ն Ա Գ Ի Ր N 5

«Դաշտամիջյան ճանապարհների բարեկարգում»

(Ծրագրի անվանում)

հազ.դրամ

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը					
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝ Դաշտամիջյան ճանապարհների բարեկարգում	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2016	2017	2018	2019
		-	500.0	1000.0	0
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1.				
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2016	2017	2018	2019
			500.0	1500.0	
	2.				
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2016	2017	2018	2019
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. Համայնքի դաշտամիջյան ճանապարհների հարթեցում, խճապատում, բարեկարգում: 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1. 2.2.				
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ 500.0 Կապիտալ ծախսեր՝ 1000.0 Ընդհանուր բյուջեն՝ 1500.0				
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Աշխատուժ				
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Բնակլիմայական պայմաններ				
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի ազգաբնակչություն				
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017-2019				
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Ծրագիրը ընդգրկում է համայնքի դաշտամիջյան ճանապարհների հարթեցում, բարեկարգում, ինչը կրերի դաշտավարական աշխատանքների բարելավմանը:				

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Զ Ն Ա Գ Ի Ր N 6
«Փողոցային լուսավորության ցանցի ավելացում»
 (Ծրագրի անվանում)

հազ.դրամ

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը					
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝ Ներհամայնքային ճանապարհներին փողոցային լուսավորության անցկացում	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2016	2017	2018	2019
		-	1300.0	1500.0	1500.0
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1.				
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2016	2017	2018	2019
			1300.0	2400.0	3900.0
	2.				
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2016	2017	2018	2019
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. Համայնքում առկա ոչ բարվոք փողոցների հարթեցում, խճապատում, բարեկարգում: 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1. 2.2.				
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ 400.0 Կապիտալ ծախսեր՝ 3500.0 Ընդհանուր բյուջեն՝ 3900.0				
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Աշխատուժ				
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Բնակլիմայական պայմաններ				
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի ազգաբնակչություն				
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017-2019				
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Ծրագիրը ներառում է համայնքի փողոցներում լուսավորության անցկացում				

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր N 7
«Մանկապարտեզի շենքի տարածքի և ցանկապատի բարեկարգում»
 (Ծրագրի անվանում)

հազ.դրամ

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը					
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝ Մանկապարտեզի տարածքի և ցանկապատի բարեկարգում	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2016	2017	2018	2019
		-	-	1000.0	500.0
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1.				
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2016	2017	2018	2019
			-	1000.0	1500.0
	2.				
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2016	2017	2018	2019
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. Մանկապարտեզի շենքի տարածքի բարեկարգում և ցանկապատի վերանորոգում: 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1. 2.2.				
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ 500.0 Կապիտալ ծախսեր՝ 1000.0 Ընդհանուր բյուջեն՝ 1500.0				
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Աշխատուժ				
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Բնակլիմայական պայմաններ				
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Մանկապարտեզի սաներ				
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2018-2019				
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Ծրագիրը ընդգրկում է մանկապարտեզի բակի, ցանկապատի և խաղահրապարակի բարեկարգում				

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր N 8

«Կուլտուրայի տան տանիքի վերանորոգում»
(Ծրագրի անվանում)

հազ.դրամ

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը					
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝ Կուլտուրայի տան տանիքի վերանորոգում	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2016	2017	2018	2019
		-	-	20000	-
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1.				
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2016	2017	2018	2019
			-	20000	-
	2.				
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2016	2017	2018	2019
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. Մշակույթի տան շենքի տանիքը վերանորոգելով կապահասվի շենքի ներկայիս վիճակը: 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1. 2.2.				
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ 500.0 Կապիտալ ծախսեր՝ 19500.0 Ընդհանուր բյուջեն՝ 20000.0				
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ					
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Բնակլիմայական պայմաններ				
Ծրագրի հիմնական շահառուները					
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2018				
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Ծրագիրը ընդգրկում է մշակույթի տան տանիքի քայքայված ագրոշիֆերյա տանիքածածկի փոխարինում ցինկապատ թիթեղով				

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր N 9

« Խմելու ջրի ջրագծի արտաքին ցանցի վերանորոգում »
(Ծրագրի անվանում)

հազ.դրամ

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը					
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝ Խմելու ջրի ջրագծի արտաքին ցանցի վերանորոգում	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2016	2017	2018	2019
		-	1000	1000	-
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1.				
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2016	2017	2018	2019
			1000	2000	-
	2.				
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2016	2017	2018	2019
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. Խմելու ջրի ջրագծի արտաքին ցանցի վերանորոգմամբ կավելանա ջրի քանակը և որակը 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1. 2.2.				
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ 500.0 Կապիտալ ծախսեր՝ 1500.0 Ընդհանուր բյուջեն՝ 2000.0				
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Աշխատուժ				
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Բնակլիմայական պայմաններ				
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի ազգաբնակչություն				
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017-2018				
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Ծրագիրը ընդգրկում է Խմելու ջրագծի արտաքին ցանցի վերանորոգում				

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր N 10

«Համայնքի գերեզմանատան ցանկապատի վերանորոգում»

(Ծրագրի անվանում)

հազ.դրամ

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը					
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝ Համայնքի գերեզմանատան ցանկապատի վերանորոգում	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2016	2017	2018	2019
		-	1000.0	1000.0	1000.0
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1.				
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2016	2017	2018	2019
			1000.0	2000.0	3000.0
	2.				
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2016	2017	2018	2019
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. Կապատի արարողությունների սրահի բնականոն աշխատանքին 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1. 2.2.				
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ 400.0 Կապիտալ ծախսեր՝ 2600.0 Ընդհանուր բյուջեն՝ 3000.0				
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ					
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը					
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի ազգաբնակչություն				
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017-2019				
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Ծրագիրը ընդգրկում է համայնքի գերեզմանատան ցանկապատի վերանորոգման շարունակությունը:				

4. ՀԶԾ-Ի ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՈՒՄ

Համայնքի յուրաքանչյուր տարվա բյուջեի նախագծի կազմման ծրագրային հիմքը ՀԶԾ-ում համապատասխան տարվա համար նախատեսված ոլորտային և բնակավայրային ծրագրերն են, որոնց իրականացման համար հաշվարկվել են ֆինանսավորման համապատասխան աղբյուրներ և ծախսեր: Գործնականում, ՀԶԾ-ի իրականացումը հանգում է հիմնականում (չհաշված ֆինանսավորման այլ աղբյուրների հաշվին նախատեսված ծրագրերը) համայնքի գալիք երեք տարիների բյուջեների կատարմանը:

Զովարեր համայնքի ՀԶԾ-ի ֆինանսավորումն ամփոփված է Աղյուսակ 7-ում:

ՀԶԾ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ
(Զովաբեր համայնք)
(2017-2019 թթ.)

Պարտադիր խնդիր	Բյուջետավորված միջոցներ	Ծրագրի կատարումն ըստ տարիների			Ֆինանսավորման աղբյուրներ						Ծախսերի դասեր		Ֆինանսավորման կարգավիճակ			
		2017	2018	2019	Համայնքի սեփական եկամուտներ	Ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	Արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	Բարեգործություն/նվիրատվություն	Պետություն-համայնք-մասնավոր հատված համագործակցություն	Այլ աղբյուրներ	Ընթացիկ ծախսեր	Կապիտալ ծախսեր	Ֆինանսավորումն առկա է	Ֆինանսավորման շուրջ ընթանում են բանակցություններ	Ներկայացվել է ֆինանսավորման հայտ	Ֆինանսավորման հարցը լուծված չէ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Համայնքի կուլտուրայի տան չօգտագործվող սենյակը որպես խաղասենյակի վերանորոգում և կահավորում	1290.0	1290.0			1290.0						300.0	990.0	1290.0			
Զովաբերի մանկապարտեզ» ՀՈԱԿ-ի 2-րդ մասնաշենքի կոսմետիկ նորոգում			1000.0		2000.0						200.0	1800.0				2000.0
Համայնքի գլխավոր հատակագծի կազմում	300.0	300.0			300.0						300.0		300.0			
Ներհամայնքային ճանապարհների հարթեցում խնայատու		1000.0	2000.0	3000.0					3000.0		500.0	2500.0				3000.0
Դաշտամիջյան ճանապարհների բարեկարգում	370.0	500.0	1500.0		370.0						500.0	1000.0				1130.0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Փողոցային լուսավորության ցանցի ավելացում	1300.0	1300.0	2400.0	3900.0	1300.0						400.0	3500.0				2200.0
Մանկապարտեզի շենքի տարածքի և ցանկապատի բարեկարգում			1000.0	1500.0							500.0	1500.0				1500.0
Կուլտուրայի տան տանիքի վերանորոգում			20000.0						20000.0		500.0	19000.0				20000.0
Խմելու ջրի ջրագծի արտաքին ցանցի վերանորոգում		1000.0	1000.0								500.0	1500.0				2000.0
Համայնքի գերեզմանատան ցանկապատի վերանորոգում		1000.0	2000.0	3000.0							400.0	2600.0				3000.0

5. ՀԶԾ-Ի ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳ

ՀԶԾ-ի ներքին մոնիթորինգն իրականացվելու է յուրաքանչյուր տարին մեկ անգամ:

ՀԶԾ-ի մոնիթորինգն իրականացվելու է ըստ ոլորտային ծրագրերի ու միջոցառումների աշխատանքների կատարման ցուցանիշների:

Աղյուսակ 8-ում ներկայացված է ՀԶԾ-ում ներառված ծրագրերի միջոցառումների մոնիթորինգի և գնահատման վերաբերյալ տեղեկատվության ներկայացման ձևանմուշը:

Աղյուսակ8.

Մ Ո Ն Ի Թ Ո Ր Ի Ն Գ Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր

ԶՈՎԱԲԵՐ ՀԱՄԱՅՆՔ (2017-1019 թվականներ)

Տրամաբանական մոդելի բաղադրիչ	Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2016)	Ցուցանիշի թիրախային արժեք (2017)	Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2017)	Ցուցանիշի կատարողական (2017)	Ցուցանիշի թիրախային արժեք (2018)	Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2018)	Ցուցանիշի կատարողական (2018)	Ցուցանիշի թիրախային արժեք (2019)	Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2019)	Ցուցանիշի կատարողական (2019)	Տվյալների հավաքագրման պարբերականությունը		Ցուցանիշի ստացման աղբյուր	Ցուցանիշի ստացման մեթոդ
	Կիսամյակային	Տարեկան												
ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԿԱՅՈՒՆ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ														
1.Աղքատության շեմից ցածր գտնվող ընտանիքների հարաբերությունը համայնքի ընտանիքների ընդհանուր թվին (արտահայտված տոկոսով)												X	Մարզպետարաններ	Փաստաթղթային ուսումնասիրություն /հարցազրույց
2.Համայնքի սեփական եկամուտների տարեկանաց, արտահայտված տոկոսով												X	Համայնքապետարան	Փաստա-թղթային ուսումնասիրություն
3.Համայնքում գրանցված բնակիչների թվի փոփոխությունը նախորդ տարվա համեմատ, արտահայտված տոկոսով, չհաշված համայնքի բնակչության փոփոխությունը բնական աճի պատճառով												X	ՀՀ Ոստիկանություն	Հարցում

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐ															
Համայնքի կուլտուրայի տան չօգտագործվող սենյակը որպես խաղասենյակի վերանորոգում և կահավորում														Համայնքապետարան	Փաստա-թղթային ուսումնասիրություն
Զովաբերի մանկապարտեզ» ՀՈԱԿ-ի 2-րդ մասնաշենքի կոսմետիկ նորոգում														Համայնքապետարան	Փաստա-թղթային ուսումնասիրություն
Համայնքի գլխավոր հատակագծի կազմում													X	Համայնքապետարան	Փաստա-թղթային ուսումնասիրություն
Ներհամայնքային ճանապարհների հարթեցում խճապատում														Համայնքապետարան	Փաստա-թղթային ուսումնասիրություն
Դաշտամիջյան ճանապարհների բարեկարգում													X	Համայնքապետարան	Փաստա-թղթային ուսումնասիրություն
Փողոցային լուսավորության ցանցի ավելացում													X	Համայնքապետարան	Փաստա-թղթային ուսումնասիրություն
Մանկապարտեզի շենքի տարածքի և ցանկապատի բարեկարգում													X	Համայնքապետարան	Փաստա-թղթային ուսումնասիրություն
Կուլտուրայի տան տանիքի վերանորոգում													X	Համայնքապետարան	Փաստա-թղթային ուսումնասիրություն
Խմելու ջրի ջրագծի արտաքին ցանցի վերանորոգում														Համայնքապետարան	Փաստա-թղթային ուսումնասիրություն
Համայնքի գերեզմանատան ցանկապատի վերանորոգում													X	Համայնքապետարան	Փաստա-թղթային ուսումնասիրություն

ԵԶՐԱՓԱԿՈՒՄ

ՀԶԾ-ն հանդիսանալու է համայնքի գալիք երեք տարիների գործունեության ուղեցույցը: 2017-2019թթ. ընթացքում ՀԶԾ-ում ընդգրկված ծրագրերի իրականացմանն են ուղղված լինելու համայնքի ՏԻՄ-երի ջանքերն ու աշխատանքը՝ մոբիլիզացնելով համայնքի ֆինանսական, մարդկային և նյութական ռեսուրսների ողջ պոտենցիալը: ՀԶԾ-ի իրագործումը հնարավորություն կտա քայլ առ քայլ մոտենալ հեռվում նշմարվող այն ցանկալի տեսլականին, որպիսին ցանկանում է տեսնել համայնքը՝ նրա յուրաքանչյուր բնակիչ: ՀԶԾ-ում տեղ գտած դրույթները լինելու են այն ծրագրային հիմքը, որի վրա հենվելով կազմվելու է համայնքի յուրաքանչյուր տարվա բյուջեն:

Ծրագիրը հաջողությամբ իրագործելու համար ՏԻՄ-երը պետք է սերտորեն և արդյունավետ համագործակցեն պետական կառույցների, միջազգային դոնոր կազմակերպությունների և այլ շահագրգիռ կողմերի և կառույցների հետ:

ՀԶԾ-ի իրականացման հսկողությունը և ներքին վերահսկողությունը կիրականացնեն համայնքի ղեկավարը և համայնքի ավագանին: ՀԶԾ-ի ներքին վերահսկողության արդյունքները կներկայացվեն համայնքի ավագանուն՝ ի գիտություն:

Յուրաքանչյուր հաջորդ տարի կկատարվի ՀԶԾ-ի իրականացման նախորդ տարվա արդյունքների ուսումնասիրություն, ամփոփում, ձեռքբերումների գնահատում և թերությունների բացահայտում: Նախորդ տարվա արդյունքների հիման վրա համապատասխան ուղղումներ և լրացումներ կկատարվեն մնացյալ տարիների ծրագրերում:

Հիմնվելով ՀԶԾ-ի իրականացման տարեկան հաշվետվության վերաբերյալ համայնքի ավագանու կայացրած որոշման վրա, ՀԶԾ-ի վերանայման անհրաժեշտության դեպքում, համայնքի ղեկավարը ՀԶԾ-ում փոփոխություններ ու լրացումներ կատարելու վերաբերյալ իր և (կամ) համայնքի ավագանու անդամներից ստացված բոլոր առաջարկությունները ներկայացնում է համայնքի ավագանու քննարկմանը և հաստատմանը:

Համայնքի ավագանու անդամի (անդամների) առաջարկած այն փոփոխությունները և (կամ) լրացումները, որոնք ավելացնում են ՀԶԾ-ի իրականացման ծախսերը, համայնքի ավագանու որոշմամբ ընդունվում են միայն համայնքի ղեկավարի եզրակացության առկայությամբ և ավագանու նիստին ներկա անդամների ձայների երկու երրորդով:

ՀԶԾ-ի փոփոխությունները և (կամ) լրացումները, ավագանու հաստատումից հետո, հրապարակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով: